

3. Проведіть день або хоча б декілька годин без гаджетів

Часто діти можуть відмежовуватися від спілкування з батьками за допомогою гаджетів, продовжує психологиня. Та що казати, самі батьки теж нерідко проводять у телефонах чимало часу, тож живого спілкування справді може не вистачати.

День захисту дітей – гарна нагода виділити час для **якісного** спілкування з дітьми наживо, коли вас ніщо не відволікатиме (у тому числі сповіщення з гаджетів).

“Наприклад, можна відмовитися від використання телефонів/планшетів на цілий день, або ж на декілька годин, залежно від обставин. Це допоможе стати більш залученими в спілкування і сконцентруватися лише одне на одному”, – каже Олена Лісова.

Якщо ви все ж запланували перегляд якогось фільму чи мультфільму, то доведеться зробити виняток. Та головне, щоб це не перетворилося в “заліпання” в екрани.

Читайте також: **Шлях російських людожерів, Путіна та його подільниці Львової-Белової, до обвинувачення МКС**

4. Згадайте, що ви теж були дітьми

“Часом батьки забувають, що теж колись були дітьми, а тому вигадують надто серйозні завдання для дітей. А, наприклад, для малечі може бути цікавою навіть прогулянка дощовими вулицями й стрибання по калюжах, як багато хто робив у дитинстві”, – ділиться Олена.

Наталія Подоляк також каже, що не варто придумувати велосипед. Якщо діти люблять малювати, створіть із ними спільну картину в парку за допомогою крейди, або ж на папері фарбами. Наприклад, можна запропонувати дітям намалювати їхню мрію. Малеча також обожнює пускати мильні бульбашки, які можна підготувати навіть у домашніх умовах. Головне – запустити цей процес і дійсно бути залученими в нього.

5. Відвідайте місця, які подобаються дітям або є для них і вашої сім'ї пам'ятними

Не обов'язково їхати кудись далеко, каже Олена Лісова. Це може бути якась затишна місцина навіть за рогом будинку або ж десь за містом на природі. Кожна сім'я має свої знакові місця, тож день разом із дітьми можна провести й там, наприклад, організувавши пікнік, погравши в настільні ігри чи ігри з м'ячем тощо.

6. Попросіть дітей пояснити вам правила якоїсь гри

Дітям подобається відчувати себе дорослими. А коли вони мають змогу ще й навчити чогось батьків, то це дає їм відчуття впевненості та власної значущості. Тож якщо, наприклад, дитина пропонує пограти в якусь гру, спершу попросіть її пояснити вам правила, пропонує Олена.

“Адже часом батьки можуть трохи зловживати тим, що мають більше досвіду, тож починають досить активно транслювати й нав'язувати його дітям. Однак важливо помічати й досвід дітей. Дайте змогу їм навчити чогось і вас”, – додає вона.

А ще можна разом відвідати майстер-клас, який був би цікавий і дитині, і батькам. Так ви покажете, що теж готові вчитися і відкриті до нового.

Фото: soulceramics.com

7. Сходіть із дітьми в кінотеатр на якийсь фільм чи мультфільм, який вони оберуть. Обговоріть згодом враження від перегляду.

8. Приготуйте разом страву

“Звісно, якщо діти маленькі, то треба бути готовими, що потім доведеться трохи поприбирати. Але сам процес дуже цінний, адже згуртовує всю сім'ю. Головне – отримати задоволення”, – каже Олена.

9. Разом із дітьми підготуйте банку запитань, банку приємностей чи банку вдячності

Банка запитань: цей метод дає змогу пізнати краще одне одного й поговорити про ті речі, які не завжди озвучуються. Наприклад, це можуть бути питання:

1. ким ти себе бачиш через 5 років?
2. що ти найбільше цінуєш у спілкуванні з людьми?
3. як ти думаєш, що тобі дісталось від мами й тата тощо?

Як правило, діти дуже люблять відповідати на такі питання. Головне, щоб вони не були маніпулятивними, радить Олена Лісова.

Читайте також: **До Дня матері. Мама в ЗСУ - як проживати розлуку з дитиною та тримати зв'язок**

Фото: amreading.com

Також діти можуть самостійно сформулювати подібні запитання, на які вони хочуть дізнатися відповіді. Потім по черзі діставайте їх із банки, читайте, відповідайте та обговорюйте.

*“Крім цього, схожим методом можна наповнити й **банку приємностей**. Наприклад, записати на папері, що з вами сталося найприємнішого за тиждень і потім теж обговорити це. Або ж написати, за що й кому ви вдячні в цей день, покласти свої записи в **банку вдячності** та зачитувати”,* – продовжує психологиня.

10. Якщо ви не поруч із дитиною, зателефонуйте їй, якщо є така можливість

Зараз чимало тат і мам захищають нашу країну в ЗСУ, у когось діти виїхали за кордоном із мамою, а тато залишився в Україні, тому в такі моменти важливо не втрачати зв'язок із дітьми та створювати за допомогою гаджетів відчуття присутності, вибудовуючи спільні ритуали.

“Наприклад, якщо є можливість вийти на тривалий зв'язок, то можна ввімкнути відео чи просто голосом розповідати, що ви зараз робите, а що роблять діти. Наприклад, “я чижу зараз картоплю, а що робиш ти? А я роблю домашнє завдання. Чи потрібна тобі моя допомога?”, – наводить приклад Олена.

Це допомагає створити ефект присутності, хоча вас і розділяють сотні кілометрів. Або ж можна почитати на ніч дитині казку чи розповісти цікаву історію. Важливо, щоб це було системно.

11. Коли дитина відмовляється щось робити спільно, не наполягайте

Дитина має право не хотіти щось робити, каже Олена Лісова. У таких випадках можна спробувати запитати про альтернативу: *“Що ти хочеш зробити натомість? Які пропозиції маєш?”*.

“Підліткам, наприклад, важливо дати право вибору. Якщо ви їх покликали, скажімо, на шопінг, то не вказувати, яку річ міряти чи купувати. Нехай підліток/ка зробить це самостійно. Це додасть впевненості та цінності часу, проведеному разом”, – додає Наталія Подоляк.

Якщо ж дитина однаково відмовляється брати участь у якісь активності, тоді нічого не залишається, як прийняти цей факт. Дайте їй час побути наодинці, водночас акцентуйте, що ви будете поруч, що готові вислухати її пропозиції, а якщо в неї виникне бажання провести час разом, то ви будете цьому дуже раді, підсумовує Олена Лісова.

ЩО ПОДИВИТИСЯ, ПОСЛУХАТИ, ПОЧИТАТИ І В ЩО ПОГРАТИ

Ірина Моторна, PR-менеджерка “Суспільного”, підготувала для “Нової української школи” добірку контенту для дітей різних вікових категорій.

Що подивитися:

- український мультсеріал **“ТОТО”** – для дітей молодшого віку від 2-х років. За допомогою гри й простих пісень він пояснює все, що відбувається довкола. Другий сезон також можна переглянути [тут](#);
- французький мультсеріал **“Сімон”** з українським дубляжем про пригоди кролика та його родини (для дітей від 3 до 6 років);
- український мультфільм **“Маленький Бу”** – про кумедного монстрика, який разом із головними героями робить відкриття (для дітей від 3 років);
- дитячий серіал **“Яся та її робот”** – для дітей від 5 років;
- пригодницький мультсеріал **“Портал пригод”** – для дітей від 7 років. Більше дитячих мультфільмів та мультсеріалів можна знайти на YouTube-каналі **“Бробакс”**;
- **“Бробакс шоу”** (для дітей 5–8 років) – у поєднанні з короткими анімаційними експлейнерами пояснює дітям речі, які відбуваються навколо. Наприклад, як використовувати свою фантазію, які ситуації в житті можуть бути небезпечними та як на них реагувати, які бувають жанри книжок та із чого безпосередньо складається книжка, чим відрізняються дикі тварини від домашніх тощо.

Якщо ваші діти – підлітки, можна показати їм YouTube-канал **“Суспільного”** – **“Колайдер”**, який містить:

- експлейнер-журнал **“Та неуже?”**: загадки космосу, міфи про тварин, українська боротьба, геймери й інші неймовірні речі, які є в Україні та світі;
- наукові батли **“Хто тут Ейнштейн?”** з популярними блогерами, які у випусках перевіряють свої знання і фізичні можливості;
- інфотейнмент-роліки **“КіберХата”**: блогери Валерія Пешикова та Микола Мальчин розповідають про віртуальний світ – від його можливостей до потенційних небезпек, які варто вміти розпізнавати.

Що послухати:

- проєкт **“Суспільне казки”**: у телеграм-каналі можна не лише послухати казки, а й завантажити їх на телефон чи інший гаджет заздалегідь – на випадок, якщо зникне зв'язок. Тривалість кожної аудіоказки – 2–5 хвилин, розмір файлів невеликий – відповідно до 3–5 Мб кожний. Тому ви зможете слухати їх будь-де й будь-коли. Також казки доступні й на **YouTube**;
- **“Хоробрі казки”** від **“Суспільного”** – це терапевтичні історії спільного досвіду українських родин, які правдиво, але делікатно пояснять дітям нові реалії, що наскрізно присутні в цікавих оповідях зі щасливими завершеннями;
- А ще можна послухати подкасти від **“Вчися вухами”**, проєкту ГО **“Смарт освіта”**. Спеціально до Дня захисту дітей у організації зробили **добірку цікавих уроків**.

Що почитати:

- 100 кращих дитячих та підліткових видань 2023 – **добірка** від **“БараБуки”**;
- 1 000 **безплатних книг англійською** від проєкту Futulib;
- посібник **“Живи письменники. Як говорити з дітьми про війну та мир”** від ГО **“Смарт освіта”** – тут батьки й педагоги знайдуть інструменти для полегшення проживання дитячого й підліткового воєнного досвіду та травматичних подій через літературні твори сучасних українських письменників;
- **добірка книжок** від сімейної та дитячої психологині Світлани Ройз про тварин, яка допоможе пропрацювати складні, однак важливі в умовах повномасштабної війни теми.

У що пограти (добірка безплатних ігор, які створили ГО **“Смарт освіта”** та Світлана Ройз):

- **“Обійманці”** – це понад десять карток з ілюстраціями різних видів обіймів і їхньої інтенсивності, які не лише допоможуть впоратися зі страхом і тривогою, а й поглиблять зв'язок між батьками та дітьми. Наприклад, картка **“обійми птахів”** вказує на те, що потрібно обійняти дитину, ніби взявши її під крило, а **“обійми кошечки”** – це ніжні дотики щічками та носиками;
- **“Скажи мені: сила запитань”** – гра про взаємини, почуття і переживання для дорослих і дітей. Учасники по черзі дістають картку, читають запитання та відповідають;
- психологічна гра **“Сила усмішки”** сприяє розслабленню, налагодженню тіснішого контакту з тілом та емоційному зціленню;

НОВИНИ ПАРТНЕРІВ

РЕКЛАМА

- практикум-гра **“Невидимі дари - знаходь свою силу”** – тілесні практики й римівки для повернення відчуття впевненості.

Усі перераховані ігри доступні до безплатного завантаження за відповідними посиланнями у їхніх назвах.

Ірина Троян, опубліковано у виданні “Нова українська школа”

Читайте також:

- **Як українки роблять свій внесок в Збройні Сили: «Це спосіб життя»**
- **Історія “Герди” захисниці Маріуполя, чиє фото зворушило соцмережі**
- **Історії трьох захисниць України на бойових посадах у ЗСУ: гідні та на своєму місці**
- **Героїчні жінки українського Сходу**
- **Не екзотика, але й не норма. Як жінки завойовують своє місце в українській армії**

Share 0

Читайте «Аргумент» в **Facebook** и **Twitter**

Если вы заметили ошибку, выделите ее мышкой и нажмите **Ctrl+Enter**.

Коментарі

ВІДЕО

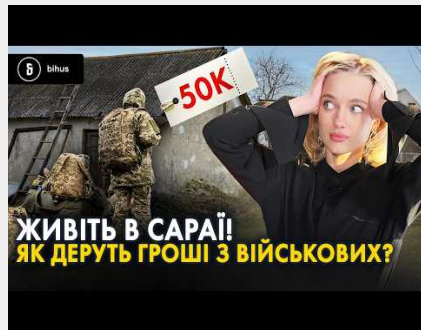
Про що не можна було жартувати в СРСР

HEAVY SHOT, VAMPIRE, NEMESIS: як «Баба Яга» б'є ок*пантів

Воюєш? Плати більше! 50к за оренду і космічні комісії: як виглядає ринок житла на фронті?

[Головна](#) [Про сайт](#) [Опитування](#)

© 2011 «АРГУМЕНТ»

Републікація матеріалів: для інтернет-видань обов'язковим є пряме гіперпосилання, для друкованих видань – за запитом через електронну пошту. **Посилання або гіперпосилання повинні бути розташовані при використанні тексту - на початку використовуваної інформації, при використанні графічної інформації - безпосередньо під об'єктом запозичення.** При републікації в електронних виданнях у кожному разі використання вставляти гіперпосилання на головну сторінку сайту argumentua.com та на сторінку розміщення відповідного матеріалу. За будь-якого використання матеріалів не допускається зміна оригінального тексту. Скорочення або перекомпонування частин матеріалу допускається, але тільки в тій мірі, якою це не призводить до спотворення його сенсу.

Редакція не несе відповідальності за достовірність рекламних оголошень, розміщених на сайті, а також за вміст веб-сайтів, на які дано гіперпосилання.

Контакт: uargumentum@gmail.com